

Sygn. akt I AGa 20/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2023 r.

Sąd Apelacyjny w L., I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Jerzy Nawrocki (spr.)
Sędzia:	SA Jolanta Terlecka
Sędzia:	SA Adam Czerwiński
Protokolant	sekretarz sądowy Agnieszka Zdanowicz-Martyna

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2023 r. w L. na rozprawie

sprawy z powództwa J. S. (1)

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 18 lipca 2022 r., sygn. akt (...)

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda J. S. (1) na rzecz pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 4.050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

I A Ca 20/23

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 lipca 2022 roku Sąd Okręgowy w L. po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2022 roku w L. na rozprawie sprawy z powództwa J. S. (1) przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanej 5.417 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od tej kwoty za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Powód wnosił o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz 105.000 złotych tytułem kary umownej należnej z tytułu niewyeliminowania przez Spółkę poręczeń udzielonych przez powoda, gdy był współnikiem oraz prezesem zarządu pozwanej Spółki. Powód żądał zapłaty naliczonych kar umownych za okres 3 dni - od 1 do 3 lutego 2020 roku, w wysokości po 1.000 złotych za dzień poręczenia, wskazując 35 podmiotów, którym udzielał poręczeń. Jako podstawę żądania wskazywał § 3 ust 2 porozumienia z 14 grudnia 2018 roku i art. 483 kc (k. 4-6v).

W dniu 27 stycznia 2022 roku Sąd Okręgowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, od którego pozwana wniosła sprzeciw, wnosząc o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwana podniosła zarzut braku legitymacji biernej pozwanej spółki z uwagi na treść § 3 pkt 2 zdanie 4 porozumienia z 14 grudnia 2018 roku, wskazując, że do zapłaty kary zobowiązał się osobiście W. M., nie działający w imieniu Spółki.

Ponadto zarzuciła nieudowodnienie roszczenia pozwu co do zasady ani co do wysokości. Podniosła, że kara została zastrzeżona na wypadek zwłoki, czyli kwalifikowanego opóźnienia, co nie miało miejsca. Finalnie wnioskowała o zamiarkowanie wysokości kary umownej na podstawie art. 484 § 2 k.c. (sprzeciw k. 60-73).

Sąd Okręgowy ustalił, że J. S. (1) w okresie od kwietnia 2010r. do 2018 roku był współnikiem i jednocześnie prezesem zarządu pozwanej spółki - (...) Spółki z o.o. w P., w imieniu której zawierał umowy oraz podpisywał różnego rodzaju zabezpieczenia, w tym weksle.

Ponadto J. S. (1) udzielał osobistych poręczeń, w tym wekslowych za długi pozwanej.

W tym czasie powód pełnił również funkcje prezesa zarządu w innych spółkach, której współnikami byli W. M. i członkowie jego rodziny. Spółkami powiązаныmi z pozwaną osobami współników były również: (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, "S.-M." spółka jawna, W (...) spółka jawna, (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Powód działając jako prezes zarządu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podpisał weksel udzielony przez te spółkę PHU (...).

W marcu 2018 roku J. S. (1) zrezygnował z funkcji prezesa zarządu pozwanej, w związku z konfliktem jaki powstał między nim, a drugim współnikiem pozwanej W. M..

Informację, że J. S. (1) przestał pełnić funkcję prezesa zarządu i reprezentować pozwaną przekazywali do banków i kontrahentów pozwanej zarówno sam powód, jak i przedstawiciele pozwanej, to jest nowy prezes zarządu W. M. oraz jej księgowy D. N., którzy jednocześnie wnosili o wyeliminowanie poręczeń powoda.

Ponadto W. M. podejmował działania zmierzające do wyeliminowania poręczeń J. S. (1), w ten sposób, że jako prezes zarządu pozwanej wystawiał nowe weksle i/lub udzielał nowych poręczeń, w tym osobistych i w imieniu innych spółek, a także podpisywał aneksy do umów kredytowych z nowymi zabezpieczeniami.

W. M. jako prezes zarządu pozwanej:

- 18 kwietnia 2018 roku wystawił weksel wraz z deklaracją wekslową (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (k.183)

- 20 kwietnia 2018 roku podpisał aneks do umowy kredytowej zawartej z (...) Bank (...) Spółką Akcyjną z 6 lutego 2017 roku oraz deklarację do weksla in blanco wystawionego 10 lutego 2017 roku, która to deklaracja (z 20 kwietnia 2018) uchylała poprzednie deklaracje wekslowe do weksla z 10 lutego 2017 roku.

Nadto, 20 kwietnia 2018 roku W. M. udzielił (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej osobistego poręczenia za zobowiązania pozwanej zastępujące poręczenie z 10 lutego 2017 roku (k.170) oraz poręczenia za dług przyszły pozwanej Spółki w imieniu następujących podmiotów:

- (...) (...) spółki jawnej zastępujące poprzednie poręczenie z 6 lutego 2017 roku (k.171)

- "S.-M." spółki jawnej zastępujące poprzednie poręczenie z 6 lutego 2017 roku (k.172)

- (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. zastępujące poprzednie poręczenie z 6 lutego 2017 roku (k.173)
- (...) Spółki z o.o. spółki komandytowej w Z. (poprzednio P. Sp.zo.o.) zastępujące poprzednie poręczenie z 6 lutego 2017 roku (k.174)
- (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w miejscowości K. zastępujące poprzednie poręczenie z 6 lutego 2017 roku (k.175)

(aneks k. 167-168v, deklaracja k. 169, poręczenia 170-175)

Dnia 29 kwietnia 2019 roku W. M. jako prezes zarządu pozwanej zawarł z (...) Bank (...) Spółką Akcyjną Oddział w K. aneks do umowy kredytowej dodatkowo poręczony przez niego osobiście – postanowienie (...) załącznika nr(...) do aneksu Nr (...) do umowy (k.179v). (aneks wraz z załącznikiem k. 176- 181v).

Ponadto, w dniu 2 lipca 2018 roku (...) Bank (...) S.A. w związku ze zmianą zabezpieczeń kredytu udzielonego pozwanej wystosował pismo zatytułowane „Zwrot weksła” wraz ze skasowanym 9 lipca 2018 roku wekslem, poręczonym między innymi przez J. S. (1). (pismo ze skasowanym wekslem i deklaracja powoda jako poręczyciela wekslowego k.78, 79,80) (zeznania świadka D. N. k.156v-157, zeznania prezesa zarządu pozwanej W. M. k.200-201 z odczytanymi wyjaśnieniami informacyjnymi z k.149-153)

Z dniem 2 października 2018 roku J. S. (1) przestał być również współnikiem pozwanej, zaś jego udziały zostały umorzone, o czym informował banki i kontrahentów pozwanej oraz prosił o wyeliminowanie go jako poręczyciela weksli. (bezsporne, dowód z przesłuchania stron- zeznania powoda k.199v-200 wraz z odczytanymi wyjaśnieniami informacyjnymi z k.136-136v i zeznania prezesa zarządu pozwanej W. M. k.200-201 z odczytanymi wyjaśnieniami informacyjnymi z k.149-153)

Niezależnie od powyższego, w listopadzie 2018 roku pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P., w osobie prezesa jej zarządu W. M., poinformowała kontrahentów, w tym (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością oraz (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, że z 2 października 2018 roku J. S. (1) przestał być udziałowcem spółki (...).

Jednocześnie pozwana wniosła o aktualizację zabezpieczeń i poręczeń z uwzględnieniem faktu, że od 2 października 2018 roku jedynym udziałowcem jest W. M.. (pisma z 6.11.2018 k.83,93, zeznania świadka D. N. k.156v-157, dowód z przesłuchania stron- zeznania powoda k.199v-200 z odczytanymi wyjaśnieniami informacyjnymi z k.136-136v i zeznania prezesa zarządu pozwanej W. M. k.200-201 z odczytanymi wyjaśnieniami informacyjnymi z k.149-153).

W dniu 14 grudnia 2018 roku J. S. (1) oraz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P., reprezentowana przez prezesa zarządu W. M. zawarli – w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi - porozumienie, celem którego było ustalenie stanu faktycznego oraz zabezpieczenie obu stron przed ewentualnymi roszczeniami lub działaniami drugiej strony.

Strony oświadczyły, że ich wzajemne zobowiązania zostały rozliczone i zaspokojone i żadna ze stron nie jest dłużnikiem ani wierzycielem drugiej strony z jakiegokolwiek tytułu, a podpisując niniejsze porozumienie zrzekają się nadto wszelkich ewentualnych dalszych wzajemnych roszczeń istniejących na dzień zawarcia porozumienia, jak i mogących powstać w przyszłości, a wynikających z łączących ich dotychczasowych stosunków prawnych, w tym w szczególności z faktu bycia współnikiem oraz członkiem zarządu przez J. S. (1) (§ 2 ust. 1).

W. M. zobowiązał się do udzielenia powodowi skwitowania ze sprawowane przez niego (w części roku 2018) funkcji Prezesa zarządu, podczas Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników kwitującego rok obrotowy 2017. (§ 2 ust. 2).

Zrzeczenie nie dotyczyło ewentualnych roszczeń jakie mogą mieć w stosunku do J. S. (1) podmioty trzecie z tytułu poręczenia przez J. S. (1) weksli wystawionych przez spółki stanowiące własność lub współwłasność W. M. (§2 ust. 4).

W. M. jako Prezes zarządu Spółki zobowiązał się do jak najszybszego doprowadzenia do wyeliminowania poręczeń J. S. (1) jakich ten udzielił (będąc współnikiem oraz prezesem zarządu spółki) w bankach oraz u kontrahentów spółek stanowiących własność lub współwłasność W. M..

Listę tych firm (banków oraz kontrahentów) miał dostarczyć spółce (...) w terminie jednego miesiąca od dnia podpisania porozumienia.

Wyeliminowanie poręczeń miało nastąpić w terminie do dnia 31 stycznia 2020 roku. O ile w w/w terminie nie dojdzie do wyeliminowania poręczeń wówczas W. M. zobowiązuje się do zapłaty kary umownej w wysokości 1.000 zł za każdy dzień zwłoki, za każde udzielone poręczenia.

Spółka miała poinformować J. S. (1) o każdym fakcie wyeliminowania poręczenia J. S. (1).

W. M. zobowiązał się do zwolnienia J. S. (1) z zobowiązania wynikającego z prawomocnego dokumentu nakazującego zapłatę przez J. S. (1) kwoty z tytułu poręczenia udzielonego przez niego, poprzez natychmiastową zapłatę na rzecz wierzyciela kwoty wynikającej z takiego dokumentu (porozumienie z podpisami notarialnie poświadczonymi k.13-17 i 18).

Niezwłocznie po podpisaniu porozumienia, prezes zarząd pozwanej W. M. i jej księgowy D. N. kontaktowali z bankami i kontrahentami w celu wyeliminowania poręczeń powoda, a w to miejsce W. M. udzielał osobistych poręczeń. (zeznania świadka D. N. k.156v-157, zeznania prezesa zarządu pozwanej W. M. k.200-201 z odczytanymi wyjaśnieniami informacyjnymi z k.149-153).

W mailu z 3 stycznia 2019 roku J. S. (2) poinformował J. S. (1), że nie mają dla niego żadnego znaczenia weksle, które wystawił lub poręczył jako organ spółki, bowiem w takiej sytuacji nie był wystawcą lub poręczycielem on, tylko spółka, i to spółka będzie ponosić odpowiedzialność wekslową, natomiast powód gdy wystawiając lub poręczając weksel działał jako organ spółki żadnej odpowiedzialności nie ponosi. (wydruki korespondencji mailowej k.194).

W piśmie z dnia 28 stycznia 2019 roku adresowanym do (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością J. S. (1) wskazał listę firm, instytucji i banków, w których wnosił o wyeliminowanie jego poręczeń i o postępowanie zgodnie z porozumieniem, podając nazwy tych podmiotów:

- spółki grupy (...) S.A., (...) S.A., (...) Bank S.A., (...) S.A., (...) S.A., (...) S.A.,
- producentów pojazdów: S., M., V., M. ,
- producentów zabudów cystern: S.,
- dostawców: (...) (...)/ (...), (...), O., U., P. (...), P. V. (...), C., A., R., S., E., (...), (...) E., A., (...), T., (...), P., G. ;
- inni: wszystkie spółki należące do W. M. i jego rodziny.

Powód wskazał swój adres korespondencyjny do kierowania informacji o wyeliminowaniu poręczeń w formie pisemnej wystawione przez w/w podmioty. Pismo to zostało nadane do pozwanej spółki w dniu 29 stycznia 2019 roku. (pismo z dowodem nadania k.19 i 20)

W. M. wystosował do banków oraz większości kontrahentów wezwania o wyeliminowanie poręczeń powoda, co skutkowało informacjami o (uprzednim, bieżącym lub późniejszym) anulowaniu weksli, bądź poręczeń, a mianowicie:

a) informacja (...) Bank (...) S.A. o anulowaniu weksla z deklaracją wekslową podpisaną przez J. S. (1) w imieniu wystawcy pozwanej spółki (przed podziałem tego Banku i przejęciem zorganizowanej części przedsiębiorstwa przez (...) Bank (...) S.A. k.76 i 77 – brak info, aby powód był poręczycielem tego weksla)

- b) skasowane oświadczenie poręczyciela J. S. (1) dla (...) (k.81 – brak daty)
- c) zawiadomienie (...) Bank (...) S.A. z 21 września 2020 roku adresowane do J. S. (1), że w związku z wygaśnięciem wierzytelności wynikających z umowy kredytowej z 6 lutego 2017 roku wraz ze zmianami – odwołał zabezpieczenie J. S. (1) w postaci poręczenia z tytułu umowy poręczenia z dnia 6 lutego 2017 roku, a nadto, że z dniem 31 października 2018 roku nastąpił podział (...) Bank (...) S.A. poprzez przeniesienie na bank przejmujący (...) Bank (...) S.A. części banku dzielonego (...) Bank (...) S.A. w formie zorganizowanej części przedsiębiorstwa banku dzielonego (k.82)
- d) pismo (...) z 17 grudnia 2020 roku z anulowanymi weksłami wraz z deklaracjami weksłowymi - weksle były podpisane przez powoda jako prezesa zarządu pozwanej oraz dodatkowo jako poręczyciela (k.86-92)
- e) informacja (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z anulowanym 12 kwietnia 2019 roku wekslem wraz z deklaracją wekslową - weksel był podpisany przez powoda jako prezesa zarządu pozwanej oraz dodatkowo jako poręczyciela (k.96-98)
- f) pismo (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. z 20 listopada 2020 roku adresowane do (...) Spółka z o.o. spółki komandytowej ze zwrotem anulowanego z datą 20.11.2020 weksła - podpisanego przez powoda jako prezesa zarządu (...) Spółki z o.o. w Z. – opisanego deklaracją wekslową nr 1/02/2015/W z 26 lutego 2015 roku, jednocześnie wypowiadając umowę handlową nr (...) z 26 lutego 2015 roku z zachowaniem okresu wypowiedzenia (k.99-102 brak info, aby powód był poręczycielem tego weksła)
- g) pismo (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. z 20 listopada 2020 roku adresowane do pozwanej ze zwrotem anulowanego z datą 20.11.2020 weksła - podpisanego przez powoda jako prezesa zarządu pozwanej – opisanego deklaracją wekslową nr (...) z 18 maja 2017 roku, jednocześnie wypowiadając umowę handlową nr (...) z 18 maja 2017 roku z zachowaniem okresu wypowiedzenia (k.103-106 brak info, aby powód był poręczycielem tego weksła)
- h) anulowanie porozumienia wekslowego wraz ze skasowanym wekslem (...) Spółki Akcyjnej w W.- weksel był podpisany przez powoda jako prezesa zarządu pozwanej (k.107-110 brak info, aby powód był poręczycielem tego weksła)
- i) anulowanie weksła wraz porozumieniem wekslowym na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W. - weksel był podpisany przez powoda jako prezesa zarządu pozwanej i dodatkowo jako poręczyciela (k.113-114v)
- j) anulowanie weksła wraz deklaracją wekslową na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W. - weksel podpisany przez powoda jako prezesa zarządu pozwanej i dodatkowo jako poręczyciela (k.115-116)
- k) zwrócona deklaracja wekslowa wraz z wekslem pozwanej na rzecz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa - weksel był podpisany przez powoda jako prezesa zarządu pozwanej oraz dodatkowo jako poręczyciela (k.111-112)
- l) email pracownika (...), że 3 czerwca 2019 roku skierowane zostało do J. S. (1) pismo informujące, że na dzień 3 czerwca 2019 roku J. S. (1) nie ma w (...) zobowiązań finansowych, ani też nie jest dostarczycielem zabezpieczeń (poręczycielem, gwarantem) z tytułu umowy (...) z 15 lutego 2011 roku w kwocie 4 mln zł. (k.117).

W związku z konfliktem powoda i W. M. pośrednikiem w kontaktach między nimi był J. S. (2), który w okresie od 5 października 2018 roku do 18 stycznia 2019 roku pełnił funkcję prokurenta pozwanej. Jemu też zostały przekazane nadesłane pozwanej dokumenty dotyczące zwalnianych poręczeń, które w segregatorze J. S. (2) przedstawił powodowi podczas ich spotkania na stacji benzynowej w W. w grudniu 2020 roku.

J. S. (1) zarzucił jednak niekompletność tych dokumentów, a J. S. (2) zwrócił je księgowemu pozwanej D. N. wraz z kartką z danymi podmiotów, od których według powoda brakowało zwrotu jego poręczeń. Wśród tych firm były koncerny M. i V.. Jednak D. N. odpowiedział J. S. (2), że wśród wskazanych przez powoda firm wymieniono podmioty,

którym nigdy nie były udzielane zabezpieczenia, w tym w szczególności w postaci poręczenia powoda. J. S. (2) przekazał te informacje powodowi, który zażyczył sobie, aby pozwana uzyskała od wskazanych przez niego firm oświadczenia, że nigdy żadne poręczenia nie były tam składane. (wydruk CI KRS pozwanej k.42-47v, zeznania świadka J. S. (2) k.186v-187v, dowód z przesłuchania stron- zeznania powoda k.199v-200 z odczytanymi wyjaśnieniami informacyjnymi z k.136-136v i zeznania prezesa zarządu pozwanej W. M. k.200-201 z odczytanymi wyjaśnieniami informacyjnymi z k.149-153).

Pismem z 20 marca 2021 roku J. S. (1) wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 31.000 złotych kary umownej naliczonej z tytułu braku realizacji obowiązków wynikających z porozumienia zawartego 14 grudnia 2018 roku – w terminie 14 dni na numer wskazanego rachunku bankowego. (pismo k.21-22)

W pisemnej odpowiedzi W. M. wskazał, że pozwana spółka w pełni wywiązała się ze swoich zobowiązań doprowadzając do wyeliminowania z obrotu prawnego wszystkich poręczeń udzielonych przez powoda.

Kolejnym wezwaniem z 3 sierpnia 2021 roku pełnomocnik powoda domagał się od pozwanej zapłaty kwoty 105.000 złotych kary umownej naliczonej za okres 3 dni od 1 lutego 2020 roku do 3 lutego 2020 roku z tytułu braku terminowej realizacji przez pozwaną wynikającego z porozumienia z 14 grudnia 2018 roku obowiązku wyeliminowania poręczeń udzielonych przez J. S. (1) następującym podmiotom:

- 1) (...) Sp. z o.o.
- 2) (...) S.A.
- 3) (...) S.A.
- 4) (...) S.A.
- 5) (...) sp. z o.o.
- 6) (...) S.A.
- 7) (...) Sp. z o.o.
- 8) E. (...) Sp. z o.o.
- 9) (...) sp. z o.o.
- 10) (...) E. (...)/ (...) sp. z o.o.
- 11) (...) sp. z o.o.
- 12) (...) Sp. z o.o.
- 13) (...) Sp. z o.o.
- 14) (...) Sp. z o.o.
- 15) (...) Sp. z o.o.
- 16) (...) S.A.
- 17) (...) S.A.
- 18) (...) sp. z o.o. sp.k.

- 19) (...) sp. z o.o. sp.k.
- 20) (...) S.A.
- 21) (...) sp. z o.o.
- 22) (...) sp. z o.o.
- 23) (...) sp. z o.o.
- 24) (...) sp. z o.o.
- 25) (...) sp. z o.o.
- 26) (...) sp. z o.o.
- 27) (...) sp. z o.o.
- 28) (...) S.A.
- 29) (...) Bank (...) oddział w K.
- 30) (...) Bank (...) oddział w K.
- 31) (...) Bank (...) S.A.
- 32) (...) S.A.
- 33) (...) S.A.
- 34) (...) S.A.
- 35) (...) Bank (...) S.A. (pismo z pełnomocnictwem oraz dowodami nadania i doręczenia k.24-29)

J. S. (1) poręczeń nie spłacał, ani nawet nie był wzywany przez wierzycieli pozwanej, czy też pozostałych powiązanych z W. M. i jego rodziną podmiotów, do zapłaty z tytułu udzielonych przez niego poręczeń. (bezsporne, zeznania świadków D. N. k.156v-157 i J. S. (2) k.186v-187v, dowód z przesłuchania stron- zeznania powoda k.199v-200 wraz z odczytanymi wyjaśnieniami informacyjnymi z k.136-136v i zeznania prezesa zarządu pozwanej W. M. k.200-201 z odczytanymi wyjaśnieniami informacyjnymi z k.149-153).

Powyższy, w znacznej części bezsporny, stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów z dokumentów, zeznań świadków i stron.

Sąd Okręgowy uznał roszczenie powoda za bezzasadne i oddalił powództwo.

Sąd wskazał, że podstawę prawną roszczenia powód wywodził z treści § 3 ust 2 porozumienia z 14 grudnia 2018 roku, a instytucja kary umownej uregulowana jest w art. 483 § 1 i 484 § 1 kc. Wynika z nich, że kara umowna przysługuje wierzycielowi bez względu na poniesioną szkodę w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania przez dłużnika zobowiązania. Zgodnie z art. 6 kc to na wierzycielu spoczywa ciężar wykazania:

- a) istnienia i treść zobowiązania łączącego go z dłużnikiem,
- b) faktu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania.

Zastrzeżenie kary umownej zwalnia wierzyciela z obowiązku wykazywania poniesionej szkody (samego faktu szkody, jak i jej wysokości), ale skuteczne dochodzenie przez niego roszczeń z tego tytułu możliwe jest dopiero w razie

wykazania kumulatywnego spełnienia ustawowych przesłanek powstania roszczenia z tytułu przewidzianej w umowie kary umownej. Fakt zawarcia przez strony procesu porozumienia i jego treść były bezsporne.

Sąd uwzględnił zarzut pozwanej Spółki, że nie posiada ona legitymacji biernej do bycia pozwaną w sprawie niniejszej.

W ocenie Sądu rozbudowana treść § 3 ust 2 porozumienia, a w szczególności literalna treść jego zdania 3 budzi wątpliwości co do tego kto faktycznie został mocą tego porozumienia zobowiązany do zapłaty kary umownej zastrzeżonej w § 3 ust 2 zdanie 4. Wykładnia językowa postanowienia umownego wskazuje, że o ile do wyeliminowania poręczeń zobowiązała się pozwana spółka, to za brak ich wyeliminowania w terminie do 31 stycznia 2020 roku do zapłaty kary umownej zobowiązał się literalnie W. M., co wskazuje na jego osobiste zobowiązanie. Gdyby bowiem zobowiązanie do zapłaty kary miało być zobowiązaniem pozwanej Spółki to ze względu na początek § 3 zbędnym byłoby wpisanie W. M. w zdaniu 4 ust 2 tego § 3. Za taką wykładnią w ocenie Sądu Okręgowego przemawia również § 3 ust 2 zdanie 1 porozumienia, w którym W. M. powołano nie jako reprezentanta pozwanej, lecz współnika spółek u kontrahentów, u których miały zostać wyeliminowane poręczenia powoda. Powyższe korespondowało z faktami - ustalonymi w pkt 1 i 10 f) stanu faktycznego niniejszego uzasadnienia – że powód podpisywał weksle reprezentując również inne spółki powiązane z pozwaną osobami współnika W. M. i członków jego rodziny, w tym jako prezes zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. (k.99-102)

Inne zobowiązanie W. M. - de facto osobiste, a nie w imieniu pozwanej spółki - zostało przewidziane w § 2 ust 2 porozumienia i było to zobowiązanie W. M. jako współnika pozwanej spółki, do czego odnosił się pkt a) preambuły porozumienia. Mianowicie, w tym postanowieniu umownym W. M. zobowiązał się, iż podczas Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników kwitującego rok obrotowy 2017 Zgromadzenie to, to jest W. M. jako jedyny już wówczas współnik - udzieli powodowi skwitowania ze sprawowanej przez niego funkcji prezesa zarządu, również przez część 2018 roku.

W świetle powyższego Sąd doszedł do przekonania, że mimo, iż stronami porozumienia byli powód i pozwana spółka, to zawierało ono w swojej treści również osobiste zobowiązania W. M., w tym zobowiązania do zapłaty kary umownej.

Za taką interpretacją § 3 ust. 2 zdanie 4 porozumienia przemawiają również zeznania prezesa zarządu pozwanej W. M., który potwierdzając, że zapis porozumienia o karze umownej stanowi jego prywatne zobowiązanie, naraża się na kierowanie osobiście w stosunku do niego roszczeń o zapłatę kary umownej.

W ocenie Sądu przewidziane w § 2 ust 2 oraz § 3 ust 2 zdanie 4 zobowiązania stanowiły zobowiązania W. M. niezależnie od tego czy nadal po podpisaniu porozumienia pozostawałby w zarządzie pozwanej, zwłaszcza, że terminy realizacji tych postanowień następowały w czasie ponad roku po podpisaniu porozumienia (do 31 stycznia 2020 r. - § 3 ust 2 zdanie 3), a powód, który od października 2018 roku przestał być współnikiem pozwanej, nie miał wpływu na ewentualne zmiany w zarządzie pozwanej. Zatem takie zapisy porozumienia z osobistymi zobowiązaniami W. M. de facto zabezpieczały powoda na wypadek zmiany składu osobowego zarządu pozwanej.

W konsekwencji Sąd uwzględnił zarzut braku legitymacji procesowej biernej pozwanej spółki, co już determinowało oddalenie powództwa.

Niezależnie jednak od powyższego, Sąd uznał również za zasadny kolejny zarzut pozwanej nieudowodnienia dochodzonego roszczenia.

Sąd stwierdził, że zobowiązanie pozwanego dotyczyło tylko wyeliminowania osobistych poręczeń udzielonych przez J. S. (1), a nie poręczeń pozwanej spółki, czy też zabezpieczeń spółki w postaci wystawianych weksli. Powód był o tym rozróżnieniu informowany przez J. S. (2) w mailu z 3 stycznia 2019 roku, to jest pół miesiąca po podpisaniu przedmiotowego porozumienia, a przed założeniem listy firm.

W konsekwencji uznał, że kara umowna została zastrzeżona jedynie na wypadek niewyeliminowania osobistych poręczeń J. S. (1), jakich ten udzielił w czasie gdy był współnikiem pozwanej i prezesem jej zarządu oraz w

związku z tymi rolami. Zastrzeżenie kary umownej nie było przewidziane na wypadek niewyeliminowania poręczeń i zabezpieczeń udzielanych przez pozwaną spółkę.

Z § 3 ust 2 zdanie 2 porozumienia wynika jasno, że obowiązek dostarczenia pozwanej listy firm (banków oraz kontrahentów) obciążał J. S. (1) i został mu do tej czynności określony termin jednego miesiąca od dnia podpisania porozumienia, czyli do 14 stycznia 2019 roku. Lista ta miała być podstawą eliminowania przez pozwaną poręczeń J. S. (1).

Lista została doręczona pozwanej z opóźnieniem - 28 stycznia 2019r. Lista stanowiła zestawienie potencjalnych podmiotów, w których J. S. (1) mógł udzielić poręczeń. O tym, że była to lista potencjalnych podmiotów, w których J. S. (1) mógł udzielić poręczeń dowodzą zeznania świadka D. N. oraz prezesa zarządu pozwanej, jak i przede wszystkim samego powoda, który przyznał, że nie prowadził ewidencji weksli oraz swoich poręczeń, a sporządził listę „najszerzą z możliwych” celem zwrotu podpisanych przez niego weksli i to w sytuacji gdy jednocześnie przyznał zarówno, że weksle podpisywał w imieniu pozwanej oraz jako poręczyciel w imieniu własnym, jak i, że nie wszystkie weksle wymagały jego poręczeń (k.136v).

W ocenie Sądu powód był zobowiązany – zgodnie z § 3 ust 2 porozumienia, do przedstawienia listy podmiotów, którym udzielił osobistych poręczeń za zobowiązania pozwanej.

Doręczona przez niego w dniu 28 stycznia 2020r. lista tego wymogu nie spełniała, gdyż stanowiła jedynie zestawienie potencjalnych firm, w których mógł on udzielić osobistych poręczeń, a nie tych, którym poręczał za zobowiązanie Spółki, i poręczenie to nadal obowiązywało.

Sąd uznał ponadto, że kara umowna zastrzeżona w porozumieniu była zastrzeżona za zwłokę i nie dopatrył się zwłoki pozwanej w wykonaniu przez nią zobowiązania . Ponadto wskazał, że powód nie poniósł żadnej szkody, że funkcją kary umownej jest naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego. Kara umowna należy się bez względu na wysokość poniesionej szkody co nie oznacza, że kara należy się "niezależnie od poniesienia szkody" (wyroku Sądu Apelacyjnego w L. z 5 listopada 2020 roku w sprawie I AGA 76/19).

Z tych względów Sąd Okręgowy oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanej koszty procesu na podstawie art. 98 k.p.c w wysokości 5.417 złotych.

Apelację od tego wyroku wniósł powód zaskarżając go w całości i zarzucając Sądowi Okręgowemu naruszenie

1. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 §1 k.p.c. poprzez błędną ocenę dowodu w postaci Porozumienia z dnia 14.12.2018 r. zawartego pomiędzy (...) Sp. z o.o. a J. S. (1), jak również zeznań W. M. przesłuchanego w niniejszej sprawie w charakterze przedstawiciela pozwanej i ustalenie, że podmiotem zobowiązanym do zapłaty kary umownej był W. M., podczas gdy treści dokumentu Porozumienia ocenianego w całości, jak również z zeznań W. M. wynika, że to spółka miała wykonać obowiązek wyeliminowania poręczeń i była obciążona obowiązkiem zapłaty kary umownej, co doprowadziło do błędnego ustalenia, że pozwana Spółka nie posiada biernej legitymacji procesowej w niniejszej sprawie;

1. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 65 k.c. poprzez niewłaściwą wykładnię oświadczeń woli stron, w oparciu o dosłowne brzmienie postanowień zawartych w porozumieniu z dnia 14.12.2018 r., bez uwzględnienia zgodnego zamiaru stron i celu umowy i w konsekwencji przyjęcie, że W. M. ponosi osobistą odpowiedzialność za zapłatę kary umownej na mocy rzeczoności porozumienia, podczas gdy z okoliczności jego zawarcia wynika, że intencją stron było obciążenie pozwanej obowiązkiem wyeliminowania poręczeń pod rygorem zapłaty kary umownej,

2. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 §1 k.p.c. poprzez bezzasadne uznanie za wiarygodne zeznań świadka J. S. (2) i oparcie na tym dowodzie ustaleń faktycznych, podczas gdy świadek mijał się z prawdą zeznając o swoim udziale w ustalaniu treści porozumienia oraz jego wykonywaniu, co wynika z korespondencji e-mail załączonej

do pisma powoda z dnia 3 czerwca 2022 r., a nadto świadek jest członkiem rodziny ówczesnego pełnomocnika pozwanej spółki, co dodatkowo poddaje w wątpliwość jego wiarygodność, co w konsekwencji skutkowało błędnym ustaleniem, że pozwany w sposób należyty wykonał swoje zobowiązanie wobec powoda;

4. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 §1 k.p.c. poprzez błędną ocenę dowodu w postaci listy podmiotów, w których powód mógł udzielić osobistych poręczeń i przyjęcie, że owa lista firm nie spełnia wymogu przedstawionego w §3 ust. 2 Porozumienia z dnia 14.12.2018 r., co skutkowało błędnym uznaniem, że pozwana wypełniła należycie swoje zobowiązanie wobec powoda, podczas gdy lista ta została sporządzona wspólnie z pełnomocnikiem spółki na tyle precyzyjnie, na ile pozwalała powodowi wiedza na temat podmiotów, w których mogły być przez niego udzielone zabezpieczenia, a nadto brak precyzyjnego określenia listy podmiotów nie eliminuje obowiązku pozwanego do wyeliminowania zabezpieczeń, w szczególności, że - jak się wykazało w toku postępowania pozwany Spółka wiedziała, do jakich podmiotów należy się zwrócić celem wykonania obowiązku nałożonego na spółkę w Porozumieniu,

5. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 §1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego polegający na pominięciu w ocenie dowodów przez Sąd dokumentów załączonych do pism procesowych pozwanego potwierdzających, że część poręczeń została wyeliminowana przez pozwanego po upływie terminu określonego w porozumieniu, co skutkuje obowiązkiem zapłaty na rzecz Powoda kary umownej,

6. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 §1 k.p.c. poprzez zakwestionowanie wiarygodności zeznań świadka D. K. z uwagi na osobistą relację łączącą ją z powodem, podczas gdy świadek od dawna nie pozostaje w konkubinacie z powodem, zaś jej zeznania były spontaniczne, logiczne i spójne z pozostałymi dowodami, zatem dowód ten winien doprowadzić Sąd do przekonania, że pozwana nie wykonała zobowiązania wobec powoda w sposób należyty,

7. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 483 k.c. poprzez uznanie, że w niniejszej sprawie powód nie ma podstaw do żądania od pozwanego zapłaty kary umownej, podczas gdy zostały spełnione wszelkie przesłanki zapłaty kary umownej uregulowanej w umowie zawartej pomiędzy stronami postępowania,

8. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 471 k.c. poprzez uznanie, że pozwany należycie wykonał zobowiązanie wobec powoda, podczas gdy Pozwany wbrew treści porozumienia nie wyeliminował z obrotu poręczeń wystawionych przez powoda w ustalonym terminie, jak również nie poinformował powoda o wyeliminowaniu tych poręczeń, zatem niewątpliwie dopuścił się niewykonania zobowiązania w terminie,

9. naruszenie przepisu postępowania, tj. art. 102 k.p.c. poprzez obciążenia powoda kosztami postępowania, podczas gdy z dowodów zgromadzonych w sprawie wynika, że Pozwany miał obowiązek poinformować Powoda o wyeliminowaniu poręczeń, czego nie uczynił przed wniesieniem pozwu, zaś dopiero na etapie postępowania sądowego Pozwany okazał dokumenty potwierdzające wyeliminowanie części poręczeń udzielonych przez Powoda, zatem nawet w przypadku uznania, że Pozwany wykonał swoje zobowiązanie w sposób należyty i nie popadł w zwitkę uzasadniającą obciążenie spółki karą umowną, zasady słuszności nakazują obciążenie kosztami postępowania strong pozwaną wobec nieujawnienia Powodowi dokumentów na etapie przedsądowym.

Powód wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanej Spółki na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania przed Sądem I i II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany wnosił o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Wyrok Sądu Okręgowego odpowiada prawu. Oddalenie powództwa przez Sąd Okręgowy było uzasadnione, chociaż Sąd Apelacyjny nie podziela wszystkich materialnoprawnych podstaw rozstrzygnięcia.

Ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego Sąd Apelacyjny podziela w części zawarcia w dniu 18 grudnia 2018r. umowy nazwanej „Porozumieniem”, w której strony zastrzegły obowiązek zapłaty kary umownej na rzecz powoda, pod określonymi w umowie warunkami.

Kwestie dotyczące wykładni tej umowy stanowiły istotę sporu gdyż decydowały o przesłankach warunkujących zasadność roszczenia powoda, ale jednocześnie warunkowały rozkład ciężaru dowodu w sprawie, a tym samym wpływały na rozstrzygnięcie Sądu.

Sąd Apelacyjny nie podziela oceny Sądu Okręgowego co do braku legitymacji biernej pozwanej Spółki w sprawie niniejszej. Nie budzi wątpliwości Sądu Apelacyjnego, że stronami umowy nazwanej „Porozumieniem” byli wyłącznie powód i pozwana Spółka. W sposób oczywisty wynika to z treści umowy w jej części wstępnej wskazującej wyraźnie na strony umowy.

Nie budzi również żadnej wątpliwości, że W. M., działał jedynie i wyłącznie w imieniu Spółki i oświadczenia woli składał jedynie jako reprezentant Spółki. W. M. nie składał oświadczeń woli w swoim imieniu. Nie został wymieniony jako strona umowy. Nie podpisywał umowy działając w swoim imieniu, a jedynie jako reprezentant Spółki. Konstrukcja § 3 umowy wyraźnie określa zobowiązanie Spółki wobec powoda, a nie W. M.. Wskazanie we wstępnej części § 3, jednoznacznie stanowi, że W. M. „działa w imieniu i na rzecz Spółki” i jego oświadczenia dotyczące zobowiązań należy odczytywać wyłącznie jako oświadczenia i zobowiązania Spółki.

Wymienienie w § 3 ust 2 W. M. zostało dokonane jedynie jako właściciela czy współwłaściciela spółek, za których zobowiązania poręczał osobiście powód, i nie miało żadnego wpływu na określenie stron „Porozumienia”. Z tych względów ustalony przez Sąd Okręgowy brak legitymacji biernej pozwanej Spółki w sprawie niniejszej, nie był uzasadniony. Stroną zobowiązana do zapłaty na rzecz powoda kary umownej była pozwana Spółka

Oczywistym jest, że treść umowy zastrzegające kary umowne na rzecz powoda warunkowała zasadność roszczenia powoda. Określała obowiązki stron umowy, których wykonanie, bądź niewykonanie decydowało o zasadności roszczenia. Dlatego kwestią istotną była wykładnia postanowień umownych.

Dla Sądu Apelacyjnego nie budzi wątpliwości ustalenie Sądu Okręgowego, że zastrzeżenie kar umownych przewidziane było w celu zabezpieczenia powoda przed ewentualną odpowiedzialnością wobec wierzycieli Spółki, wobec których powód osobiście poręczał za dług Spółki, bądź osobiście zabezpieczał wykonanie zobowiązania przez Spółkę. Z tego względu „zobowiązanie Spółki do wyeliminowania” zobowiązań i poręczeń powoda dotyczyło wyłącznie jego zobowiązań osobistych, a nie tych zobowiązań, które podejmował w imieniu Spółki, działając w jej imieniu jako jej reprezentant. Zobowiązania Spółki pozostawały bowiem zobowiązaniami Spółki niezależnie od zmian osobowych w Spółce i nie dotyczyły wprost majątku powoda.

To z kolei wpływało na treść zobowiązań stron, których wykonanie warunkowało zasadność roszczenia powoda o zasądzenie kar umownych. Z tych względów Sąd Apelacyjny podziela ocenę Sądu Okręgowego, że w „Porozumieniu” powód zobowiązał się do przedstawienia w terminie do 14 stycznia 2018r. listy tych podmiotów – wierzycieli Spółki, wobec których poręczał osobiście za dług Spółki, bądź osobiście zabezpieczał wykonanie zobowiązań Spółki. Złożenie takiej listy warunkowało wykonanie przez Spółkę jej zobowiązania, gdyż z oczywistych względów Spółka, która już wcześniej, przed zawarciem „Porozumienia” podejmowała działania w celu przewidzianym w „Porozumieniu”, musiała dysponować precyzyjną informacją, co do istniejących i niezlikwidowanych poręczeń i zobowiązań osobistych powoda za długi Spółki.

Prawidłowe wykonanie zobowiązania przez powoda, warunkowało zatem podjęcie racjonalnych i skutecznych działań przez Spółkę w celu wykonania przez nią swojego zobowiązania, którego niewykonanie zagrożone było zobowiązaniem jej do zapłaty kar umownych na rzecz powoda.

Z tego względu uzasadniona była ocena Sądu Okręgowego, że powód nie tylko nie wykonał swojego zobowiązania w terminie, lecz z dwutygodniowym opóźnieniem (okoliczność bezsporna), ale również że w zasadzie powód

nie wykonał swojego zobowiązania, polegającego na przedstawieniu Spółce listy wierzycieli Spółki, wobec których osobiście zabezpieczał lub poręczał wykonanie zobowiązań przez Spółkę, które nie zostały wyeliminowane przez Spółkę.

Nie można bowiem uznać, że złożenie przez powoda listy 35 podmiotów – kontrahentów Spółki, z którymi Spółka w ogóle prowadziła współpracę, bez wskazania, czy powód wobec tych podmiotów udzielał poręczenia osobistego bądź osobiście gwarantował wykonanie zobowiązań przez Spółkę i bez wskazania, czy poręczenia te bądź zabezpieczenia nadal obowiązują, stanowiło wykonanie jego zobowiązania ustalonego w „Porozumieniu”. Skoro zaś wykonanie tego zobowiązania było warunkiem naliczania przez Spółkę kar umownych, podstawa do naliczania kar umownych przez powoda nie zaistniała.

Nie bez znaczenia w sprawie jest również ustalenie do czego zobowiązywała się Spółka w „Porozumieniu”. Sąd Okręgowy wskazał, że wątpliwości budziło użyte w treści umowy określenie „wyeliminowanie”. Czy oznaczało to zobowiązanie Spółki do rzeczywistego, definitywnego „wyeliminowania” poręczeń i zabezpieczeń powoda, czy jedynie do podjęcia działań w celu doprowadzenia do „wyeliminowania” poręczeń i zabezpieczeń. Inaczej mówiąc czy zobowiązanie Spółki stanowiło zobowiązanie do osiągnięcia określonego rezultatu, czy jedynie do podjęcia starannego działania w celu osiągnięcia tego rezultatu. W ocenie Sądu Apelacyjnego racjonalna wykładnia postanowień umowy każe uznać, że Spółka zobowiązywała się jedynie do starannego działania w celu wyeliminowania zobowiązań powoda. Bowiem ostateczne „wyeliminowanie” poręczeń bądź zabezpieczeń osobistych powoda, zależało od woli wierzycieli Spółki, a nie od Spółki. Dlatego gwarantowanie powodowi osiągnięcia określonego rezultatu, nie byłoby racjonalne, gdyż nie leżało w zakresie możliwości spółki.

Potwierdza to wprost sama treść „Porozumienia”, stwierdzająca, że na wypadek gdyby doszło do powstania dokumentu (np. orzeczenia Sądu) zobowiązującego powoda do zapłaty kwoty z tytułu poręczenia udzielonego przez niego, Spółka zobowiązywała się do natychmiastowej zapłaty tej kwoty na rzecz wierzyciela kwoty na rzecz wierzyciela („Porozumienie” k.13-17 i 18).

Z tych względów na powodzie ciążył obowiązek udowodnienia w sprawie, które osobiste poręczenia bądź zobowiązania powoda za zobowiązania Spółki obowiązywały w obrocie prawnym po zawarciu porozumienia z dnia 14 grudnia 2018r. i nie zostały wyeliminowane. Powód winien złożyć listę tylko takich podmiotów, oraz na czym polegały osobiste zobowiązania powoda. Taka lista nie została złożona przez powoda ani przed procesem, ani w toku procesu. Powód ograniczył się bowiem, także w procesie, do przedstawienia listy 35 podmiotów co do których twierdził, że poręczał osobiście za zobowiązania Spółki, nie przedstawiając na tę okoliczność żadnych dowodów. W zasadzie powód ograniczył się – dowodząc swojego roszczenia – do przemnożenia 35 firm, przez 3 000zł, które odpowiadały karze umownej naliczonej za 3 dni pomiędzy 1 a 3 lutego 2020r., co dawało dochodzoną w sprawie kwotę 105 000zł.

W tej sytuacji dowodzenie przez Spółkę, że swoje zobowiązanie wykonała z oczywistych względów nie było możliwe, gdyż nie wiadomo było o jakie konkretnie obowiązania Spółki chodzi, tym bardziej, że Spółka zgodnie z ustaleniami Sądu Okręgowego już przed zawarciem „Porozumienia” podjęła działania w celu wyeliminowania zobowiązań osobistych powoda. Tak było między innymi z zobowiązaniami Spółki wobec (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (k.183), której nowy Prezes zarządu 18 kwietnia 2018 roku wystawił weksel wraz z deklaracją wekslową.

W tym stanie sprawy zwrócenie przez (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w dniu 17 grudnia 2020 roku anulowanych weksli wraz z deklaracjami wekslowymi, które były podpisane przez powoda jako prezesa zarządu pozwanej oraz dodatkowo osobiście jako poręczyciela (k.86-92), nie może przesądzać o zasadności roszczenia w tym zakresie. Nie zostało bowiem wykazane po pierwsze, kiedy te weksle zostały faktycznie anulowane przez wierzyciela, a jedynie kiedy został o tym powód powiadomiony. Po drugie fakt wystawienia przez Spółkę już w dniu 18 kwietnia 2018 roku weksla wraz z deklaracją wekslową, wskazuje że Spółka podjęła działania w celu likwidacji poręczenia jeszcze przed zawarciem porozumienia, a więc wykonała swoje zobowiązanie przyjęte w „Porozumieniu” jeszcze przed jego zawarciem.

Nie są uzasadnione zarzuty apelacji powoda, że część poręczeń została wyeliminowana przez pozwanego po upływie terminu określonego w porozumieniu, co zdaniem powoda skutkuje obowiązkiem zapłaty na rzecz powoda kary umownej. Po pierwsze powód nie mógł zobowiązywać się do wyeliminowania poręczeń – gdyż eliminacja zależała od dobrej woli wierzycieli, a Spółka nie miała wpływu na działania wierzycieli w tym zakresie. Po drugie w żadnym wskazanym w apelacji przypadku – poza poręczeniem wekslowym powoda wobec Spółki (...) – nie zostało udowodnione, że istniały osobiste poręczenia bądź inne zobowiązania powoda za długi Spółki. Tylko weksel wystawiony na rzecz Spółki (...) był podpisany przez powoda jako prezesa zarządu pozwanej oraz dodatkowo osobiście jako poręczyciela (k.86-92).

Wszystkie te okoliczności uzasadniały oddalenie powództwa o zasądzenie kar umownych.

Co więcej, nawet gdyby hipotetycznie uznać, że istniały takie zobowiązania osobiste powoda, co do których Spółka nie podjęła starannych działań w celu ich wyeliminowania i powód wykonał swoje zobowiązanie do złożenia listy jego wierzycieli z tego tytułu, to powództwo i tak nie mogłoby zostać uwzględnione, ze względu na zakaz orzekania ponad żądanie przewidziany w art. 321 kpc.

Zgodnie tym przepisem Sąd nie może zasądzać czego innego od tego, czego żądał powód (aliud), więcej niż żądał powód (super), ani na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda. Zakaz orzekania ponad żądanie odnosi się zatem bądź do samego żądania (petitum), bądź do jego podstawy faktycznej (causa petendi). Związanie sądu granicami żądania nie oznacza, że sąd jest związany w sposób bezwzględny samym jego sformułowaniem. Jeżeli jego treść jest sformułowana niewłaściwie, niewyraźnie lub nieprecyzyjnie, sąd może ją odpowiednio zmodyfikować, jednakże zgodnie z wolą powoda i w ramach podstawy faktycznej powództwa.

Jest okolicznością bezsporną, że powód wykonał swoje zobowiązanie do przedstawienia listy z dwutygodniowym opóźnieniem. Wykonanie tego zobowiązania warunkowało wykonanie zobowiązanie pozwanej Spółki, do którego wykonania określono Spółce termin do dnia 31 stycznia 2020r. Zasada lojalnego współdziałania stron umowy przy jej wykonywaniu przewidziana w art. 354 kc nakazuje uwzględnić ponad dziesięciodniowy termin opóźnienia powoda przy wykonywaniu jego zobowiązania z takim skutkiem, że termin wykonania zobowiązania przez Spółkę ustalony na dzień 31 stycznia 2020r. winien zostać przesunięty, o okres odpowiadający opóźnieniu powoda.

Żądanie pozwu było jednoznaczne i nie budziło żadnych wątpliwości. Potwierdzone zostało również przez pełnomocnika powoda na rozprawie apelacyjnej. Powód dochodził zapłaty kary umownej za okres trzech dni pomiędzy 1 a 3 lutego 2020r., gdyż w „Porozumieniu” Spółka zobowiązywała się do wykonania swojego zobowiązania do 31 stycznia 2020r.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w tym stanie sprawy należy uznać, że powód mógłby co najwyżej dochodzić zapłaty kary umownej dopiero od 15 lutego 2020r. Zatem okres, za który powód dochodził zapłaty kary umownej, nie był objęty okresem, za które należałyby się powodowi kary umowne.

Uwzględnienie powództwa także z tego względu nie było możliwe, gdyż ewentualne roszczenie o zapłatę kary umownej za okres pomiędzy 1 a 3 lutego 2020r. w ogóle nie powstało.

Z tych względów Sąd Apelacyjny uznał apelację powoda za bezzasadną, a wyrok oddalający powództwo za prawidłowy i na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację powoda. Na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc oraz art. 108 § 1 kpc i § 2 ust. oraz §10 ust. 1 pkt 2 rozp. MS w sprawie opłat za czynności adwokackie obciążył powoda kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego w kwocie 4050zł .